

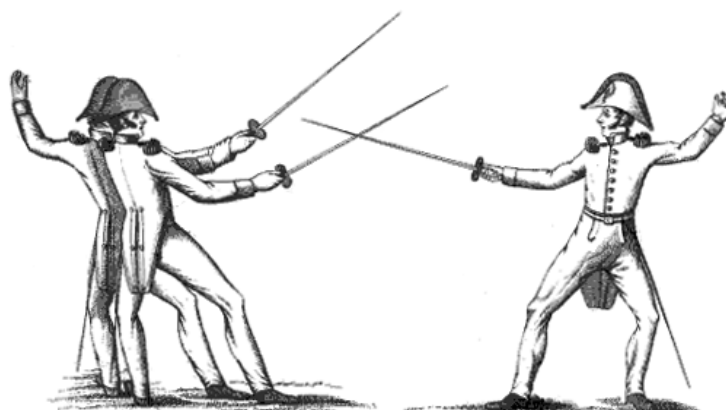
МАЧЕВАНЈЕ У БЕОГРАДУ – Tehnika neravne borbe

ШКОЛА МАЧЕВАЊА
"СВЕТИ ЂОРЂЕ"
www.macevanje.org

Tehnika neravne borbe (mačevanje sa više protivnika)

Pod **neravnopravnom borbom** se smatra borba jednog mačevaoca sa više protivnika. Ovaj tip **duelne** borbe je bio standardan u pljačkaškim prepadima organizovanih bandi, gradskim razračunavanjima ili pokušajima hapšenja pojedinaca od strane vlasti. Neravnopravnu borbu, međutim, treba razlikovati od vojne duelne borbe protiv više protivnika u metežu. Naime, dok se u neravnopravnoj borbi više protivnika organizovano usremljuje na jednog u metežu se jedan mačevalac bori protiv više protivnika (uglavnom sukcesivno) koji nisu međusobno organizovani (jer su zauzeti i borbom protiv drugih protivnika) i ne teže da se organizuju za istovremeni zajednički napad. Postoje dva tipa neravnopravne borbe:

a) Sukscesivna - jedan mačevalac se bori protiv više protivnika ali su okolnosti i uslovi borbe takvi (ili napadnuti stvara takve uslove) da oni ne mogu svi istovremeno realizovati napade pa napadaju jedan po jedan.

b) Simultana - jedan mačevalac se bori protiv dva ili više protivnika istovremeno dok oni u istom trenutku zajedno realizuju napade.

Sušтина načina mačevanja u neravnopravnoj borbi nije u nekoj posebnoj tehnici mačevanja i „specijalnim“ radnjama mačem već u standarnim tehnikama upotrebe mača ali uz posebnu **taktiku** i izbor nekih radnji a izbegavanju drugih.

Opšta pravila za neravnopravnu borbu

1. **Prvo pravilo:** na svaki način izbeći borbu bekstvom jer u neravnopravnoj borbi kvantitet može prevladati kvalitet („dva loša ubiše Miloša“). Prilikom bekstva najbolje je odbaciti sopstveni mač (uz pokušaj da se pre toga njime neki od napadača eliminiše) zato što progonjeni bez mača može brže i okretnije trčati od progionioca u grupi koji su još i naoružani mačevima.

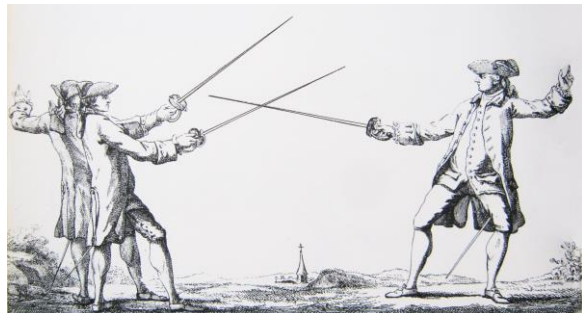
Michael Hundt, 1611

2. **Drugo pravilo:** ako se borba ne može izbeći ono o čemu najviše treba voditi računa je ne toliko borba mačem koliko **borba prostorom**. Taktika prostornog postavljanja mačevaoca u odnosu na protivnika je, dakle, srž uspešnog vođenja svake neravnopravne borbe. Borba prostorom se temelji na nekolicini principa:

a) U neravnopravnoj borbi nikako ne dozvoliti protivnicima da izvedu poluobuhvat ili obuhvat (vidi niže taktika poluobuhvatane i obuhvatne borbe).

b) Teži neprestano da se u prostoru postavljaš tako da napadači smetaju jedan drugom pa ne mogu izvesti istovremeni napad već se moraju stalno pregrupisavati. Brojčanu prednost protivnika, dakle, svojim kretanjem ka određenim položajima treba pretvori u protivničku manu. Ovo se postiže tako što se traže uglovi za stajne tačke borbe iz kojih su najmanje dva protivnika postavljena u jednu liniju (jedan iza drugog ili jedan pored drugog). Tada ne samo da protivnik koji je napred onom pozadi smeta da napadne već i onaj koji je pozadi smeta onom koji je napred da se brani odstupanjem. Iz istog razloga se u borbi protiv dva protivnika nikad ne postavlja između njih već

uvek levo od njih tako da jedan drugom bočno smetaju sa spoljašnjih strana.

Pozicioniranje u odnosu na više protivnika (ispred svih u koloni) tako da jedan drugome smetaju s leđa: Fiore Furlan dei Liberi da Premaracco, 15. vek; pozicioniranje u odnosu na više protivnika (levo u odnosu na oba u redu) tako da jedan drugom smetaju bočno: Danet Guillaume, 1767

- c) Prilikom manevarskog postavljanja napadnuti treba da se trudi ne samo da protivnike postavi u jednu liniju već i da oni na toj liniji imaju probleme sa prostorom za sopstveno kretanje (prepreke, uzbrdica, nizbrdica...)
  - d) Napadnuti mačevalac ne samo da ne sme da dozvoli da bude okružen već treba i da teži da se stalno **kreće oko protivnika** (kruži oko njih). Tako ne samo da ih grupiše, a što im onemogućava istovremeni napad, već ih i sprečava da izvedu poluobuhvat ili obuhvat. Neravnopravna borba, dakle, zahteva što više polukružnih i kružnih kretanja uz poluokrete i okrete a maksimalno izbegavanje linijske (linearne) borbe.
  - e) Napadnuti prilikom svog manevarskog kretanja kojim izbegava poluobuhvat ili obuhvat treba da vodi računa da sam sebe ne dovede u poziciju ili tačku u prostoru koja ga dovodi u bezizlazni položaj (zid, nizbrdica, prepreke...). Isto tako treba da vodi računa da protivnici svojim kretanjem (pod prividom pokušaja da ga opkole) zapravo ne pokušavaju da ga navedu da se kreće ka mestu u prostoru u kome će biti u bezizlaznom položaju (litica, prepreke, zid...).
  - f) Prilikom svake promene pozicija i postignutog adekvatnog ugla u odnosu na grupu cilj je protivnika sa kojim se trenutno vodi borba eliminisati kako bi se svaka prilika iskoristila za smanjenje broja napadača.
3. **Treće pravilo:** u neravnopravnoj borbi svaki pokret mačem mora da bude praćen i istovremenom promenom mesta u prostoru kao što i svaka promena mesta u prostoru treba da bude praćena nekim od pokreta mačem. Drugim rečima, treba težiti da se radnje mačem ne izvode u mestu niti da se u mestu izvode radnje mačem.
  4. **Četvrto pravilo:** napadači uvek teže da čine sve kako kako bi izveli **simultani** napad na napadnutog a napadnuti treba da čini sve svojim kretanjem i položajem kako bi ih primoravao a sebi omogućavao vođenje **sukcesivne** borbe. Dakle, u onoj meri u kojoj napadači teže da napadaju istovremeno u toj meri napadnuti treba da teži da vodi borbu sa svakim napadačem u različito vreme.
  5. **Peto pravilo:** u neravnopravnoj borbi napadnuti treba da se trudi maksimalno da koristi obe ruke. Tako ne samo da će moći da se odbrani od istovremenog napada sa različitih tačaka već će moći i da

izvede istovremeni napad na protivnike u različitim tačkama. Iz tog razloga je poželjno da napadnuti mačevalac u jednoj ruci drži mač a u drugoj dagu, plašt, mali štit, korice od svog mača ili bilo koji drugi predmet (stolica, kamen, štap). Takođe, ukoliko napadnuti mačevalac nema ništa slično on treba da teži da po svaku cenu nekog od napadača što pre razoruža i tako sebi pribavi dva mača.

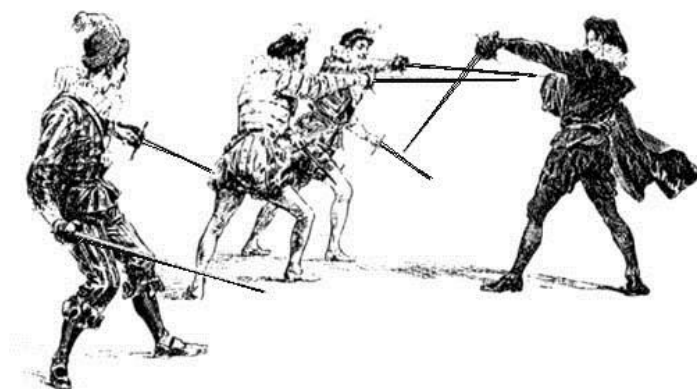
6. **Šesto pravilo:** u borbi u svakom trenutku koristiti svaku priliku za udarac nogom a u prolazu udarac ramenom, laktom ili guranje koje će da baci jednog protivnika na drugog. Guranje (bacanje) jednog protivnika na drugog ne samo da pruža priliku za izvođenje sečenja ili boda na deo grupe koji je izgubio ravnotežu već često i izaziva njihovo đusobno samopovređivanje
7. **Sedmo pravilo:** u neravnopravnoj borbi se izbegava izvođenje punih blokova zato što suviše otvaraju za napad drugog protivnika a forsira se izvođenje polublokova (istovremeni blok i uzvrat) zato što su uvrati lakši, manje otvaraju onog ko se bori i iz njih je moguće brže preći na odbranu od drugog napadača. Pored polublokova dobro je izvoditi kružne blokove kao i blokove sa vođenjem (izvede se blok na prvog napadača i zatim se njegovo sečivo vodi ali tako da istovremeno sklanja sečiva drugih napadača.

Polublokovi, blokovi sa vođenjem i kružni blokovi, tri tipa zaštita u neravnopravnoj borbi

8. **Osmo pravilo:** na istovremeni napad iz različitih tačaka izvodi se blok na mač koji je bliži ali se ne izvodi uzvrat već bacanje napadačevog sečiva u pravcu napada koji dolazi sa druge strane. Tako npr. na dva

boda u istu zonu se izvodi blok sa kružnim vođenjem i bacanjem ili jednog sečiva na drugo ili oba sečiva istovremeno na stranu. Nakon toga se izvodi uzvrat na bližeg ili otvorenijeg napadača.

Blok sa bacanjem sečiva jednog napadača na drugog napadača

9. **Deveto pravilo:** ukoliko se vodi borba sa dva napadača koji se nalaze na suprotnim stranama (jedan levo a drugi desno) izvodi se blok na jednog a uzvrat na drugog uz kretanje u pravcu suprotnom od položaja prvog. Ukoliko se želi izvesti uzvrat na prvog napadača tada se to može učiniti samo uz kretanje tela u pravcu suprotnom od položaja drugog napadača.

Antonio de Brea, 1805

- 10 **Deseto pravilo:** mačevalac treba maksimalno da izbegava blisku ili kontaktnu borbu pošto mu protivnici tada smetaju u manevarskom kretanju već mu lako mogu uhvatiti mač, ruku ili nogu i tako ga savladati. Ako se više ne može voditi distanciona borba koriste se propusni blokovi u prolazu u levo ili desno ili puni okreti kako bi se što pre promenio položaj i otvorila mogućnost ponovo za distancionu borbu.
- 11 **Jedanaesto pravilo:** napadi u neravnopravnoj borbi se ne izvode iz položaja (sudara) već forsirano iz **prolaza** jer mačevalac koji miruje u jednoj tački kako bi iz nje naneo pogodak rizikuje da lako bude i sam pogođen.

Posebna pravila

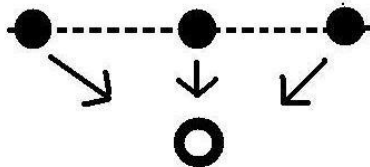
Postoje tri taktičke situacije koje su moguće u neravnoj borbi. Te situacije su:

- Frontalna (čeona) borba
- Poluobuhvatna borba
- Obuhvatna borba

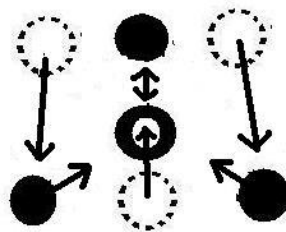
Za svaku od tih situacija postoje neka načelna pravila kojih bi se u principu trebalo držati. Neravna borba najčešće otpočinje kao frontalna ili poluobuhvatna ali oba tipa teže uvek da pređu u treću formu, a koja je najjednostavnija, najbolja i najbezbednija za više napadača – obuhvatnu.

Frontalna borba

Se izvodi kod postojanja frontalnog rasporeda mačevalaca. To je raspored u kome se svi napadači nalaze u jednoj liniji ispred jednog mačevalca tj. napadi na njega dolaze samo sa njegove prednje (čeone) strane. Bokovi i leđa napadnutog su, dakle, bezbedni.

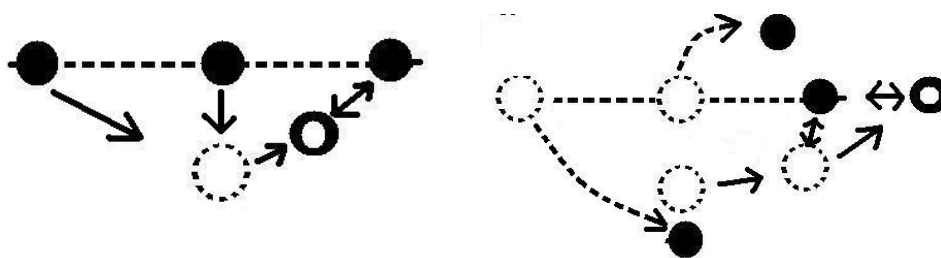

Ukoliko napadnuti mačevalac počne nepromišljeno da vodi borbu samo sa središnjim protivnikom (zato što mu je najbliži) pretili mu najčešće poluobuhvat ili obuhvat.

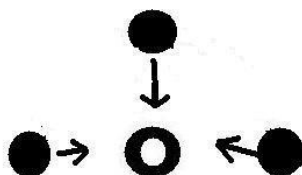
Zato se to ne čini već se teži voditi borba istovremeno sa svima po malo, a sa ciljem da se sve vreme napadači održe u frontalnom poretku i tako se jedan po jedan tokom borbe eliminišu.

Ukoliko to više nije moguće tada se u skladu sa pravilom 2b napada bočni levi ili bočni desni protivnik čime se istovremeno sprečava poluobuhvat. Ovim manevrom se napadači dovode u situaciju da su prinuđeni da se pregrupišu i ponovo organizuju frontalno.

Poluobuhvatna borba

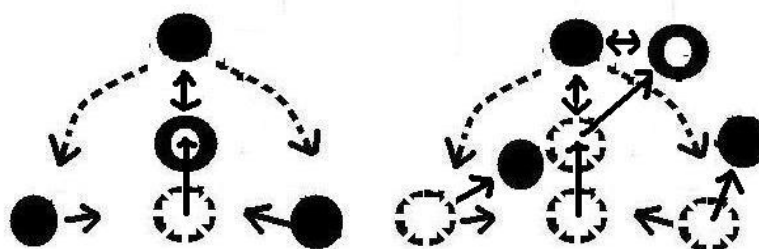
Poluobuhvat je položaj boraca u kome je jedan od napadača ispred napadnutog, drugi napadač je kod njegovog levog boka a treći kod njegovog desnog boka. Dakle, leđa nisu ugrožena.

Ukoliko su protivnici uspeali da organizuju napad iz položaja poluobuhvata napadnuti treba (ukoliko je poluobuhvat ravnomeran tj. levi u desni napadač su podjednako udaljeni od napadnutog) da se povlači u nazad čime protivnike navodi da šire liniju obuhvata i da se vrate u frontalni poredak.

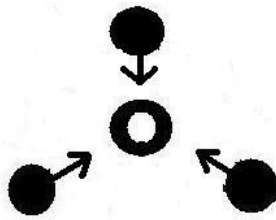

Ukoliko je poluobuhvat neravnomeran (jedan od bočnih napadača je udaljeniji ili slabiji) izvodi se napad na protivnika koji je udaljeniji (to je najčešće središnji) ili se izvodi sukcesivno borba sa levim pa desnim dok ne dođe treći napadač i formira frontalni položaj.

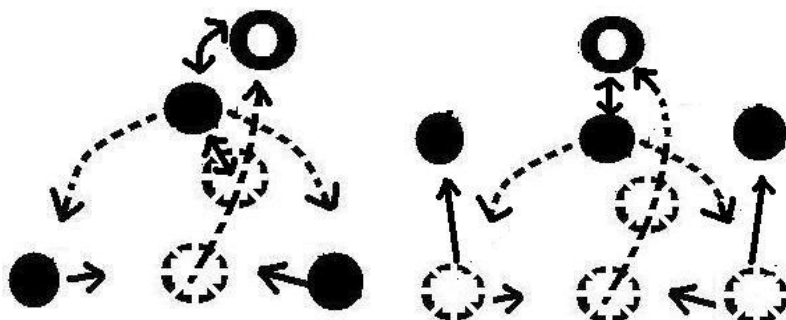

Obuhvatna borba

Obuhvat je položaj u kome su napadači postavljeni manje ili više ravnomerno oko napadnutog tako da je on opkoljen kako sa bokova tako i sa čela i leđa. Ovo je položaj koji napadači u grupi najviše vole zato što iz njega mogu izvesti istovremeno napade pri čemu ne smetaju jedan drugom a napadnuti je ugrožen iz više tačaka tako da se ne može efikasno braniti pa su i napadači zato najbezbedniji.

Ukoliko su protivnici uspeali da organizuju napad obuhvatom (opkoljavanjem) napadnuti treba da izabere protivnika koji je na najzgodnijem položaju (ima prepreku iza sebe ili je najslabiji) i da ga napadne kako bi izveo prolaz i postavio se iza njega. Prilikom ove vrste **proboja** iz obuhvata napad se uvek izvodi propusnim napadima uz propusne blokove a sa prolazom u levo ili desno.

Ukoliko se proboj izvodi dobro tada se bočni napadači primoravaju da iz položaja obuhvata stupe u frontalni položaj. Mačevalac koji se nalazi u položaju obuhvata, dok ne nađe (što pre) protivnika preko kojeg će izvesti proboj treba neprestano i što brže da se okreće oko sebe sa mačem u položaju **I pozicije** kako bi istovremeno sklanjao bodove iz svih pozicija i bio spreman da izvede blokove sečenja usmerenih u glavu.

**ШКОЛА МАЧЕВАЊА
"СВЕТИ ЂОРЂЕ"**

Aleksandar S., učitelj mačevanja

- * [NASLOVNA](#)
  - * [GLAVNA STRANA](#)
  - * [KONTAKT](#)
- www.macevanje.org